

Seernes redaktør: Beretning for perioden 1. januar – 31. december 2023

Hermed fremsendes beretning fra seernes redaktør til TV 2s bestyrelse. Beretningen gør i hovedtræk rede for:

1. Principielle og væsentlige temaer
2. Pressenævnskendelser vedrørende TV 2
3. Udsnit af øvrige sager indbragt for seernes redaktør.

Opsummering:

Med dronning Margrethes meddelelse nytårsaften om at træde tilbage, krigen mellem Israel og Hamas samt den fortsatte krig i Ukraine blev 2023 et år med store og vægtige begivenheder.

Dronningens beslutning om at overdrage magten til sin søn Frederik er formentlig den af årets begivenheder, der vil blive talt mest om blandt borgerne. Den nåede til gengæld ikke at blive den sag, der fyldte mest i seernes redaktørs mailboks, men det skyldes dronningens dygtigt timede beslutning om at "bryde" nyheden i sin tale på årets sidste dag.

Årets tungeste tema blev krigen Israel-Hamas, som udløstes af terrorangrebet en tidlig morgen i oktober. Krigen udløste mange klager og kommentarer – en del kritiske henvendelser også i form af kædebreve med op til knap 400 mails i et tilfælde. For mange af TV 2s seere og læsere er konflikten mellem israelere og palæstinensere – og ikke mindst de voldsomme civile tab i Gaza – en følsom sag, og det kom i nogle henvendelser til udtryk i en hård tone, også mod TV 2s medarbejdere.

Ukraine-krigen var fortsat et meget vigtigt emne for henvendelser til TV 2 og seernes redaktør. TV 2s besøg i Rusland gav anledning til kritiske mails fra seere, som var bekymrede for, om man risikerede at gå det russiske regimes ærinde. Især sidst på året var desuden et pres for at fastholde dækningen af Ukraine-krigen, så interessen for ukrainernes skæbne ikke dør hen.

Seernes redaktør modtog i 2023 knap 9.300 henvendelser via sin officielle mailadresse, og antallet af henvendelser på mail lå således på linje med 2022.

Antallet af klager og kritiksager af principiel eller på anden måde særlig karakter lå med 42 sager også på niveau med det foregående år. Der blev givet medhold, rettelse eller beklagelse i otte af de 42 sager, mens tre sager endte med delvist medhold og yderligere tre sager med en forklaring fra TV 2.

Pressenævnet traf i 2023 afgørelse i tre sager mod TV 2, hvoraf to sager endte uden kritik af TV 2, mens en tredje blev afvist. Der var tale om en betydelig nedgang fra 2022.

Blandt væsentlige enkeltsager i 2023 kan nævnes, at TV 2 News to gange måtte beklage et indslag om Jes Dorph-Petersen i programmet News & Co.

Den journalistiske dækning af de to krige – i Ukraine og senere også krigen mellem Israel og Hamas - har efter min vurdering generelt haft en høj standard, i begge tilfælde præget af et blik for de vigtige nuancer.

1. Principielle og væsentlige temaer

Krig mellem Israel og Hamas

Journalistisk set var krigen mellem Israel og Hamas den mest udfordrende og omfangsrige opgave i sidste halvdel af 2023.

Nyhedsredaktionen blev med et slag sat på en vanskelig opgave, som også viste sig i seernes redaktørs mailboks i form af klager, ofte i en direkte tone, da forholdet mellem Israel og palæstinenserne også skiller vandene her i Danmark.

Et eksempel på den kontante tilgang kunne ses i en mail til seernes redaktør 10. oktober, hvor det om mediernes brug af ordet "antisemitisk" hed, at "det bliver nu brugt af zionister/zionazister og deres lakajer (fx TV 2) for at gøde jorden for et "Stor-Israel".

Udfordrende ordvalg

Et grundlæggende problem i dækningen allerede i de første timer efter terrorangrebet 7. oktober var spørgsmålet om, hvordan man skulle omtale de personer fra Hamas og Islamisk Jihad, som deltog i angrebet.

I de første indslag på TV 2 og TV 2 News omtalte man dem blandt andet som "militante", "krigere" og i nogle tilfælde endda som "aktivister".

"Jeg finder det højest stødende og utilstedeligt, at man i TV 2 News' indslag om massakren på festivalpladsen i Israel konsekvent benævner terroristerne som 'krigere'. Kun Tantholdt bruger benævnelsen terrorister", lød det i en klage fra en seer, som samtidig spurgte, om TV 2 mon også ville have kaldt den norske terrorist Anders Behring Breivik for "aktivist"?

En anden seer fandt, at ordet "kriger" havde noget helteagtigt over sig, "og helte kan man vel dårligt sige, at de nævnte eksempler er", lød det i en anden klage.

TV 2 blev også kritiseret for ikke konsekvent at omtale Hamas som en terrororganisation. Når det endelig skete, skød man "ansvaret fra sig ved at henføre til, at Hamas er på EU's og USA's liste over terrororganisationer - men åbenbart ikke på TV 2's".

I et svar, som var afstemt med TV 2 Nyhedernes udlandsredaktion, anførte jeg, at det ikke er helt enkelt, hvordan man som nyhedsmedie skal betegne de mennesker, som kæmper for en terrorbevægelse som Hamas, der også har en politisk gren, som kæmper for palæstinensisk selvstændighed.

De er ikke soldater, for de kan ikke stilles til ansvar i forhold til krigens love, da de ikke kæmper for en anerkendt nation. De kan heller ikke over en kam betegnes som terrorister, da bevægelsen ikke kun angriber civile, men til tider også militære mål i deres kamp mod den israelske stat.

TV 2 har derfor valgt at betegne dem som "Hamas-krigere", "Hamas-militante" eller "bevæbnede Hamas-medlemmer", da det er en forholdsvis nøgtern beskrivelse af deres formelle status.

"I de tilfælde, hvor der klart er tale om terrorangreb mod civile, kan man betegne dem som "terrorister", skrev jeg og tilføjede, at samme praksis blandt andet gælder for personer, der kæmper for Islamisk Stat, som heller ikke er en anerkendt nation.

Påstande om slagside

En anden hovedtendens har været kritik mod TV 2 for at være pro-israelsk og ikke i tilstrækkeligt omfang orientere om den humanitære situation i Gaza.

TV 2 har i krigens første måneder ikke haft mulighed for selv at have medarbejdere inde i Gaza, og en del seere har i mails kritiseret TV 2 for ikke at sætte ansigter på palæstinenserne.

Kritikken dukkede op allerede på krigens første dag, da en kvindelig seer sendte en klage over det, hun opfattede som en "ensidig dækning".

"Angrebet er forfærdeligt - men I rapporterer ikke om de mange palæstinensere, der er myrdet af Israel som deres svar. Ikke om, hvor Gaza-folk flygter til. Kig til BBC og lær af deres nuancerede dækning", lød det i klagen, som blev sendt 7. oktober kl. 14.52.

Ikke desto mindre havde TV 2 og TV 2 News på det tidspunkt endnu kun vist optagelser med palæstinensiske kvinder på flugt – optagelserne kom fra nyhedsbureauer i Gaza, som var hurtigt ude med reaktioner på det israelske modangreb.

En gennemgang af samtlige nyhedsudsendelser fra den 7. oktober viser, at det først var i 19 Nyhederne om aftenen – 12 timer efter at nyheden "brokede" med gul bjælke på TV 2 News kl. 07.10 om morgenen - at der blev sat ansigter på nogle af de israelske ofre for terrorangrebet.

Det skete, da TV 2 i et indslag viste føreren af en israelsk kampvogn samt en ung kvinde i blodigt tøj blive slæbt væk af bevæbnede Hamas-folk.

Ikke desto mindre fortsatte kritikken om ensidig dækning, og det førte i december til, at en af redaktørerne på udlandsredaktionen indsamlede data og gennemgik samtlige speakede indslag i nyhedsudsendelserne på TV 2s hovedkanal kl. 18, 19 og 21.30 i perioden fra 7. oktober til og med 31. december.

Et indslag talte kun én gang, også selv om det måtte være sendt i flere udsendelser, og tallene omfattede udelukkende indslag om Israel-Hamas-krigen, der foregår i Gaza/Vestbredden, i Israel, eller i begge lokationer.

Kortere, ikke speakede voice over-pakker samt indslag, der foregår i Danmark, Libanon, Egypten eller lignende, tæller ikke med i opgørelsen.

Opgørelsen endte med 95 indslag, der fordeler sig således:

- 49 indslag foregår i Gazastriben (51 %)
- 17 indslag foregår i Israel (18 %)
- 10 indslag foregår på Vestbredden (11 %)

- 19 indslag foregår i både Israel og Gazastriben (20 %)

Der var som sagt kun tale om speakede indslag og kun på hovedkanalen.

Konklusionen lød derudover, at procentdelen af indslag med Gaza-fokus ville være større, hvis man også inkluderede voice over-pakker, for man har ofte løst historier om et givent angreb i Gaza med voice over-billeder + live, som redaktøren skrev i en orientering til undertegnede.

En væsentlig del af kritikken har samtidig været rettet mod freelance-journalist Jotam Confino, som med fast base i Tel Aviv har rapporteret til TV 2 og flere andre medier fra den israelske side af fronten. Kritikken har som hovedregel drejet sig om det forhold, at Jotam Confino bor i Israel fremfor om konkrete indslag.

”Jotam Confino vil som Israeler ALDRIG være upartisk. Som israeler har han klare personlige holdninger og overbevisninger, hvilket han har ret til - han har bare ikke ret til at videreformidle noget, der er så stærkt præget af egne holdninger til Danmarks befolkning. Hans dækning af situationen er langt fra upartisk og derfor i strid med god presseskik”, hed det i en klage, mens en anden mente, at ”der stråler hadsk adfærd ud af ham, og det er så hyklerisk at se på.”

I en række svar har jeg oplyst, at Jotam Confino arbejder for TV 2 på almindelige journalistiske vilkår, og at det i den forbindelse er vigtigt at understrege, TV 2 Nyhedernes opgave er at levere faktabaseret journalistik, der forholder sig undersøgende og kritisk over for alle parter i krigen mellem Israel og Hamas.

Samtidig har jeg understreget, at TV 2 ikke vurderer sine medarbejdere på deres etnicitet eller ophav, men udelukkende på, hvordan de løser deres journalistiske opgaver.

Det hører med i min vurdering, at Jotam Confino grundlæggende har været omhyggelig med at tage nødvendige journalistiske forbehold og desuden anføre kilder til de oplysninger, han formidler, lige som han generelt holder en kritisk distance, når han rapporterer om forhold i Israel, hvor der er stor uenighed om regeringens politik.

Andre dele af kritikken har handlet om, at TV 2 titulerer Jotam Confino som ”Journalist, CBS NEWS” og ikke ”Journalist, Jewish News”, som han også arbejder for.

”CBS er en af hans største kunder, så derfor tituleres han derefter”, lyder det i svaret fra chefredaktøren for TV 2s udlandsredaktion, som henviser til, at samme princip gælder for journalist Allan Sørensen, hvis primære arbejdsgiver er Kristeligt Dagblad.

Det kan tilføjes, at Jotam Confino også er blevet udsat for omfattende personligt rettet kritik på sin private Twitter/X-konto, men det er et anliggende, som falder uden for seernes redaktørs ansvarsområde.

Ukraine-krigen

I Ukraine fortsatte Ruslands angrebskrig på andet år, og hvor danskerne synes delt i to lejre i spørgsmålet om konflikten mellem Israel og palæstinenserne, så er der ikke tvivl om, at sympatien ligger hos ukrainerne, hvis man spørger TV 2s seere om deres holdning til den krig.

Gennem året har der været flere sager, hvor seere og læsere mere eller mindre direkte har opfordret TV 2 til at vinkle historier i Ukraines favør. Den generelle tendens er et ønske om at hjælpe ukrainerne, Rusland er den skyldige part i seernes optik. Det gælder også i små sager, det er et klart signal.

Det skete blandt andet i februar, da tv2.dk bragte en artikel med overskriften "Hver tredje dansker mener ikke, at Danmark bør være i front med hjælp til Ukraine".

"Hvorfor skal overskrifter altid være negative? Hvorfor er overskriften ikke: "To ud af tre danskerne mener, at Danmark bør være i front med hjælp til Ukraine", spurgte en seer.

Det vakte også kritik, da TV 2 Nyhederne i august besluttede at sende sin forsvarskorrespondent og en fotograf til Rusland, efter at det var lykkedes for de to at få visum.

"Hvad sker der for jer? Er I ude af stand til at skelne mellem ondskab og ordentlighed? Putin er en diktator, og der bør man holde afstand. Tilmed er det skatteyderpenge, der er med til at finansiere Putin-støtte. TV 2 ud af Rusland!", hed det i en mail.

Andre seere ironiserede over, at TV 2 mente at kunne rapportere "frit fra Rusland".

"Tror I virkelig selv på det? Jeg og, jf. Facebook, mange andre i dette land er heldigvis ikke så naive", skrev en, som spurgte, "hvad foregår der egentlig i hovedet på de ansvarlige hos TV 2?"

En anden seer fandt, at TV 2s tilstedeværelse kunne opfattes, som at TV 2 blev udnyttet til at gå Ruslands ærinde.

"Det kan opfattes som en slags russisk charmeoffensiv. Rusland og russerne skal ej høres, det fortjener de simpelthen ikke i den nuværende situation", skrev han i sin klage.

Der kom dog også enkelte mails med positive tilkendegivelser, blandt andet fra en seer, som skrev, at "jeg vil helt usædvanligt og for første gang rose jer og udtrykke min anerkendelse for, at I bringer historier fra Rusland."

"Jeg er stærk modstander af Putins krig mod Ukraine, og ikke mindst derfor er det velgørende at høre om hverdagslivet i Rusland. Tak for jeres rigtige beslutning. Lad jer ikke kyse af kritikken", tilføjede han.

I mine svar til de cirka 25 seere anførte jeg, at det fremgår af TV 2s etiske retningslinjer, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information, og at TV 2 som hovedregel undersøger en sag så godt som muligt – også ved at tale med de mennesker, en sag drejer sig om.

Jeg understregede samtidig, at der bør udvises kritik over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt.

Det var i overensstemmelse med disse grundlæggende principper, at TV 2 havde valgt at sende sin forsvarskorrespondent og en fotograf til Rusland for at undersøge, "hvordan forholdene og stemningen er i et land præget af krig."

”TV 2 er fuldt ud klar over, at Rusland siden angrebet på Ukraine i februar 2022 har gennemført yderligere indskrænkninger i presse- og ytringsfriheden. Journalister, som arbejder i Rusland, har ikke samme grad af redaktionel frihed, som vi har her i landet”, skrev jeg og medsendte links til tre artikler fra tv2.dk om vilkårene for TV 2s rejse til Rusland.

Et gennemgående ønske handlede især sidst på året om ikke at nedprioritere dækningen af krigen i Ukraine. Selv om TV 2 Nyhederne året igennem har haft udsendte medarbejdere i landet, så har det unægtelig været en stor opgave at dække begge konflikter.

Jeg har derfor en række mailsvar været nødt til at erkende, at det var korrekt, at dækningen af krigen i Ukraine ikke længere fyldte meget i nyhedsudsendelserne på TV 2 og TV 2 News.

”Det skyldes krigen mellem Israel og Hamas efter det voldsomme terrorangreb 7. oktober”, skrev jeg med den tilføjelse, at TV 2 dagligt opdaterer live-bloggeren ’ Seneste nyt om krigen i Ukraine’ på tv2.dk.

Et år præget af kongelige begivenheder

Med Konstantin II’s død i januar, kroningen af britiske Kong Charles 6. maj og dronning Margrethes meddelelse nytårsaften om at afgive magten til sin ældste søn i starten af det nye år blev 2023 et år med store royale begivenheder.

Konstantin II’s begravelse

Den græske ekskonge Konstantin II døde 10. januar i en alder af 82 år. Dødsfaldet og den efterfølgende begravelse i Athen blev dækket på TV 2 og TV 2 News og gav anledning til en række kommentarer fra seere.

En seer undrede sig dagen efter ekskongens død over, at ”både Anne-Marie og Konstantin i danske medier konstant omtales og tituleres som konge og dronning”.

I andre henvendelser blev der rettet kritik mod sprogbroen, da en kommentator for eksempel havde omtalt ekskongen som ”taberen”, ligesom det blev sagt om gæsterne ved begravelsen, at det var ”en samling af revl og krat”.

Andre henvendelser drejede sig om, at der ikke var en ekspert, som kunne fortælle om den græske kirke, ikonerne og liturgien. Det skyldtes ifølge svaret fra TV 2 News blandt andet, at man på forhånd fra den græske ekskonges familie og den græske regerings side havde lagt op til en privat begivenhed, og derfor havde TV 2 ikke lagt planer for en større transmission. Redaktøren for transmissionen beklagede samtidig ordvalget, selv om det var et faktum, at ekskongen ’tabte’ til obersterne og senere folkeafstemningen, der afskaffede det græske monarki.

Kroningen af Charles

Kroningen af den britiske kong Charles i London gav anledning til henvendelser fra seere, som blandt andet mente, at dronning Camilla burde tituleres Queen Consort (dronningegemalinde), sådan som dronning Elizabeth havde ønsket. Redaktøren skrev i sit svar, at TV 2 kalder hende dronning, da det er hendes korrekte titel.

Andre seere påpegede, at det var en fejl, når det fremgik af en grafik, at den tidligere premierminister Winston Churchill døde i 1956. Det korrekte år var 1965.

Den kirkelige ceremoni var også genstand for flere henvendelser, herunder en fra en seer, som mente, at TV 2 "ikke helt var klar over, at det var en messe, der fandt sted under kroningen!"

Under offertoriet stod der nemlig oppe i hjørnet af skærmen, at "ærkebiskoppen beder en bøn under kroningen." Det var ikke blot én bøn, men flere, "for det var en fuldt ud klassisk gudstjeneste/messe", skrev klageren, som bad om at få en kender af en kristen gudstjeneste til at være med i kommentatorholdet.

Redaktøren forklarede i svar til flere seere, at TV 2 faktisk havde en særdeles kyndig gæst i panelet, nemlig Ulla Monberg, der er fungerende præst i den engelske folkekirke og i mange år har arbejdet i St. Pauls Cathedral i London, ligesom hun er nær kollega med de ansatte i Westminster Abbey.

Ulla Monberg forklarede både før og efter, hvad der konkret skete til kroningsceremonien.

Endelig beklagede flere seere sig over for megen snak i studiet.

"Kunne jeres såkaldte panel af kongehuseksperter ikke holde mund bare et øjeblik, så vi kan følge den originale ceremoni", hed det i en af klagerne.

Redaktøren forklarede i sit svar, at man ved kroningen af Charles havde valgt at fortælle om ankomster, om regentparret og hvad seerne kunne forvente at se i selve ceremonien – og det var nogle gange på bekostning af militærparaden og en del af den musik, der blev spillet i kirken, mens gæsterne ankom, og inden de kongelige var på trapperne.

"Til gengæld valgte vi ikke at sige et pip under den to timer lange kroningsceremoni, fordi de billeder og sang netop skulle stå for sig selv", hed det i redaktørens svar.

Dronningens nytårstale

2023's sidste seerhenvendelser drejede sig om dronningens beslutning om at træde tilbage som regent, hvilket kom som en overraskelse for de fleste.

Flere seere undrede sig over, at man i studiet havde omtalt aftenens tale som dronningens 52. nytårstale, når hun blev udråbt som dronning dagen efter Frederik IX's død 14. januar 1972. Her kunne jeg henvise til mit svar i 'Seernes redaktørs beretning for 2021', hvor samme spørgsmål blev rejst i forbindelse med dronningens 50-års jubilæum som regent. Forklaringen er, at den første nytårstale blev holdt 31. december 1972, og så er talen i 2023 nummer 52 i rækken.

Desuden klagede en række seere over, at nyheden om dronningens tilbagetræden kørte som gul tekstbjælke i bunden af skærmen på TV 2 og TV 2 News hele aftenen.

"Selvfølgelig er det en stor nyhed, at dronningen abdicerer, men hvorfor skal det ødelægge en god film, det er jo ikke livsvigtig info", klagede en seer kl. 20.51, som blev efterfulgt af en ligesindet, der kl. 21.11 beklagede sig over, at det ikke var muligt at se 'Sommer i Tyrol' uden "breaking news" på bundlinjen.

I mine svar forklarede jeg, at TV 2 har en public service-forpligtelse til at bringe oplysninger af væsentlig betydning for samfundet på sin hovedkanal – og det gælder for eksempel meddelelsen om, at dronningen har besluttet at træde tilbage som regent.

”Det var ikke alle, der så nytårstalen, så det er forklaringen på den gule bjælke”, skrev jeg med et ønske om et godt nytår.

En enkelt seer skrev til gengæld kl. 21.08, at det var en ”flad oplevelse at sidde tilbage med, når man efter putning af børn ønsker at se dronningens nytårstale.”

På TV 2 Play blev hun nemlig mødt af en overskrift, som opsummerede hele nytårstalen: ”Dronningen abdicerer”.

”På den måde sparer I vores tid og viser ret tydeligt: Enten ser man tingene live, eller også klasker I ’afsløringen’ direkte i hovedet på en. Næste gang vil jeg nok foretrække at se nytårstalen på drtv, hvor de, kvikt nok, bare kalder det ”Dronningens nytårstale”, lød det i klagen.

I sit svar skrev chefen for Play Publicering, at TV 2 Play har som fast politik ikke at afsløre udfald eller handling, hvis det giver mening og kan lade sig gøre - for eksempel inden for sport eller i film og serier.

Det var dog ikke muligt i forbindelse med Dronningens historiske beslutning, som var en nyhed, der er så stor, at dens væsentlighed overskygger andre hensyn, og fordi TV 2 som public service-udbyder har en forpligtelse til at informere om væsentlige forhold i samfundet.

2. Pressenævnskendelser vedrørende TV 2

Pressenævnet traf i 2023 afgørelse i tre sager mod TV 2.

To sager endte uden kritik af TV 2, mens en tredje blev afvist, fordi de skjulte optagelser, der blev klaget over, endnu ikke var offentliggjort.

Der er dermed tale om en betydelig nedgang i forhold til 2022, hvor Pressenævnet tog stilling til 11 sager mod TV 2, hvor der i en sag blev udtalt kritik af TV 2, mens en anden endte med, at TV 2 skulle afindeksere og anonymisere en artikel. I de resterende ni sager blev der ikke udtalt kritik.

2021: Pressenævnet traf afgørelse i otte sager mod TV 2, hvoraf en endte med kritik, mens de resterende syv ikke førte til kritik fra nævnet.

2020: Pressenævnet traf afgørelse i fem sager mod TV 2, som alle endte uden kritik.

2019: Fem sager, hvoraf to endte med kritik, og de tre resterende endte uden kritik.

Pressenævnet afsagde i 2023 kendelse i disse tre sager:

TV 2 fik ikke kritik for udsendelse om nabo-chikane

TV 2 bragte i maj 2022 en udsendelse og artikel om et ægtepar, som blev udsat for chikane og stalking. Udsendelsen indeholdt blandt andet interviewoptagelser af ægteparret og beboere i området, samt parrets egne videooptagelser.

Ægteparret havde inden udsendelsen underskrevet en kontrakt om deres medvirken, hvor der blev indgået en aftale om ret til gennemsyn. Parret klagede til Pressenævnet blandt andet fordi de mente, at TV 2 ikke havde overholdt aftalen om medvirken med dem.

I sin kendelse 24. februar 2023 fandt Pressenævnet imidlertid ikke grundlag for at udtale kritik.

Nævnet lagde blandt andet vægt på, at parret havde fået rimelig tid og mulighed for at deltage i et gennemsyn af udsendelsen, inden den blev offentliggjort. Det var desuden ikke dokumenteret over for nævnet, at parternes aftale om, at ægteparret ville få udsendelsen til gennemsyn, ligeledes indebar en ret for parret til at betinge, at offentliggørelsen af udsendelsen skulle afvente en afgørelse i den retssag, parret var involveret i.

Omtale af våbenmekaniker var ikke i strid med god presseskik

TV 2 bragte i april 2022 en udsendelse i Station 2, som handlede om, hvor de våben, der bliver brugt i skudepisoder i Danmark, kommer fra.

I udsendelsen omtalte TV 2 en våbenmekaniker, som var idømt syv år og seks måneders fængsel for at have ombygget og solgt våben. Våbenmekanikeren havde på tidspunktet for udsendelsens offentliggørelse anket dommen til frifindelse.

Den omtalte våbenmekaniker klagede til Pressenævnet blandt andet over, at TV 2 havde omtalt straffesagen mod ham og nævnt hans fulde navn, og at der i udsendelsen blev vist et billede af ham.

I kendelsen, som blev afsagt 1. maj 2023, fandt Pressenævnet ikke grundlag for at udtale kritik. Nævnet lagde blandt andet vægt på sagens alvorlige karakter og straffens længde, herunder at der var tale om mange og grove forhold, og at billedet af våbenmekanikeren ikke viste ham i en privat eller en krænkende situation.

Der blev desuden lagt vægt på, at det fremgik af udsendelsen, at våbenmekanikeren på stedet havde anket dommen til frifindelse.

Pressenævnet afviste at behandle klage fra stutteri Helgstrand

TV 2 havde i forbindelse med udsendelsen 'Operation X: Hestemilliardærens hemmeligheder' haft en journalist ansat hos stutteriet Helgstrand Dressage, hvor den pågældende havde foretaget skjulte optagelser. Stutterivirksomheden klagede i juli til Pressenævnet over TV 2s handlemåde i forbindelse med indhentelsen af de skjulte optagelser. Udsendelsens to afsnit blev sendt på TV 2 henholdsvis 22. og 29. november 2023.

I en formalitetskendelse 26. september afviste Pressenævnet at behandle klagen, da der på tidspunktet for klagen ikke var sket en offentliggørelse af de skjulte optagelser. Der forelå derfor ikke et sådant indhold i medieansvarslovens forstand, at Pressenævnet efter den tillagte kompetence kunne tage stilling til, om de skjulte optagelser var i overensstemmelse med god presseskik.

3. Udsnit af øvrige sager indbragt for seernes redaktør

Seernes redaktør modtog i 2023 knap 9.300 henvendelser med forespørgsler, kommentarer, kritik og klager via sin officielle mailadresse. Antallet af henvendelser på mail lå således på linje med 2022, hvor seernes redaktør modtog omkring 9.350 henvendelser. Dertil kommer en række henvendelser til redaktørens personlige mailadresse.

Seernes redaktør har selv opgjort 42 af årets klage- og kritiksager som værende af mere principiel eller karakteristisk karakter. Der blev givet medhold, rettelse eller beklagelse i otte sager, delvist medhold i tre sager, tre sager endte med en forklaring fra TV 2, i en sag blev der indgivet en politianmeldelse, mens der i 24 sager ikke var medhold. Tre sager endte uden endelig konklusion. 12 sager havde flere end en klager. Udsendelsen af en fodboldkamp på TV 2 Play udløste 144 klager, mens en artikel på tv2.dk førte til 391 enslydende klager.

Her følger i kronologisk rækkefølge et udsnit af principielle eller på anden måde karakteristiske sager, som i årets løb blev indbragt for seernes redaktør:

Flere fejl i podcast om afdøde eks-kong Konstantin

En seer klagede 13. januar 2023 til seernes redaktør over en faktuel fejl i TV 2 Dato's podcast 'En prins af Danmark er død' om Grækenlands eks-kong Konstantin, som døde 10. januar 2023.

Klageren erkendte, at græske navne kan være svære, men mente alligevel, at det var en "alvorlig forvekslingsfejl", når journalisten kaldte obersten, der endte med at foranstalte militærkuppet i Grækenland, for Giorgios Papandreou.

Papandreou var nemlig politiker og leder af Pasok – den græske pendant til Socialdemokratiet – mens obersten, som stod i spidsen for kuppet mod Konstantin, hed Giorgios Papadopoulos.

Redaktionen på TV 2 Dato beklagede fejlen på sr.tv2.dk og korrigerede samtidig, at det heller ikke var korrekt, at Anne-Marie og Konstantin fik deres græske statsborgerskab igen, da de flyttede tilbage til Grækenland. Det gjorde de ikke.

"Derudover fremgår det af podcasten, at den danske prins, der bliver indsat som konge i Grækenland, hedder Prins Christian. Dette er korrekt. Hans fulde navn var Christian Vilhelm Ferdinand Adolf Georg, men han er mest kendt som Prins Vilhelm", lød det i den samlede rettelse 23. januar 2023.

TV 2 News måtte to gange beklage indslag om Jes Dorph-Petersen

Et indslag i programmet News & Co. om tidligere TV 2-studievært Jes Dorph-Petersens nye job som vært for et fodboldprogram på DK4 førte i februar og marts til ikke færre end to berigtigelser fra TV 2 News.

I interviewet med DK4's kommunikationschef Steen Andersen, som blev sendt på TV 2 News 7. februar 2023, konstaterede værten på News & Co., at der var "relativt mange kvinder", der var stået frem i forhold til Jes Dorph-Petersen i forbindelse med den advokatundersøgelse, der førte til hans afsked med TV 2.

Selv om kommunikationschefen korrigerede tallet til "to" fortsatte værten med at sige, at der var tale om en mand, som "potentielt har krænket flere kvinder".

Værten konstaterede senere, at News & Co. havde besluttet at tage sagen op, fordi det virker som "et korstog", når DK4 ansætter værter som Jes Dorph-Petersen, Jens Gaardbo og Inger Støjberg, som "groft sagt ikke er velkomne på de andre kanaler længere".

Kommunikationschefen blev desuden spurgt om, hvorvidt der havde været bekymring blandt medarbejderne, fordi det – som TV 2s studievært bemærkede - kan være "enormt overvældende" at skulle gå til chefen og sige, at man ikke føler sig tryk ved, at Jes Dorph-Petersen er blevet ansat.

Indslaget førte i første omgang til fem klager fra seere, som blandt andet fandt det "pinligt, at TV 2 stadig bærer brænde til det bål, som I har medvirket til at lave under Jes Dorph", mens en anden opfattede det som "dybt problematisk, at jeres nyhedsværter på TV 2 forfølger deres egen agenda", som hun skrev i sin klage.

I en rettelse, som 21. februar 2023 blev offentliggjort på sr.tv2.dk, beklagede redaktøren for News & Co., at der i oplægget til indslaget fejlagtigt var blevet talt om at "flere" og "relativt mange kvinder" skulle have beskyldt Jes Dorph-Petersen for krænkelser i forbindelse med en advokatundersøgelse.

"Det burde være formuleret mere præcist, da der er tale om to kvinder, som har stået offentligt frem i tv-dokumentaren 'MeToo: Sexisme bag skærmen', som handlede om seksuelle krænkelser på TV 2", hed det blandt andet i TV 2s beklagelse.

Indslaget førte efterfølgende også til en klage fra Jes Dorph-Petersen, der påpegede yderligere faktuelle fejl, som TV 2 News valgte at beklage i en ny berigtigelse, der blev bragt i News & Co. 3. marts 2023 samt på sr.tv2.dk.

I berigtigelsen blev det således understreget, at det ikke var korrekt, når det i News & Co. var blevet oplyst, at Jes Dorph-Petersen blev afskediget af TV 2 i januar 2021 på baggrund af en advokatundersøgelse, hvor han blev anklaget for krænkelser.

"Det er ikke korrekt, at TV 2 afskedigede Jes Dorph-Petersen. Han var ansat på Nordisk Film som vært på TV 2-programmet Go' aften Live og oplyser selv, at han indgik en frivillig fratrædelsesaftale", hed det i berigtigelsen 3. marts.

Det blev i berigtigelsen ligeledes understreget, at News & Co. ikke havde belæg for at tale om "flere kvinder" og "relativt mange kvinder" i forbindelse med den omtalte advokatundersøgelse.

"Da redaktionen ikke har indsigt i TV 2s advokatundersøgelse, havde det været korrekt at oplyse, at to tidligere kvindelige TV 2-medarbejdere offentligt stod frem og anklagede Jes Dorph-Petersen for krænkelser i tv-dokumentaren 'MeToo: Sexisme bag skærmen', som handlede om seksuelle krænkelser på TV 2. Hertil oplyser Jes Dorph-Petersen, at der har været to indberetninger mod ham i advokatundersøgelsen", lød det i berigtigelsen.

Efter TV 2s opfattelse havde indslaget journalistisk set været mere balanceret, "hvis de stemmer, som har ytret sig kritisk på sociale medier over for ansættelsen af Jes Dorph-Petersen, selv havde været repræsenteret

i programmet, så der ikke kunne opstå tvivl om, hvor værtens kritiske spørgsmål til Steen Andersen havde sine afsæt.”

TV 2 News rundede af med, at ”i den efterfølgende paneldebat forholdt skuespiller Klaus Bondam, politisk kommentator Bent Winther fra Berlingske og sognepræst Marie Høgh sig kritisk til interviewets vinkel, og dermed blev begge synspunkter samlet set repræsenteret.”

Blandet modtagelse af TV 2s nye design

TV 2 fik 27. marts 2023 nyt udseende med nyt logo, ny skrifttype og nye farver. Ændringerne i det visuelle udtryk førte i de kommende uger til flere hundrede henvendelser til TV 2, seernes redaktør og Kundeservice, de fleste af kritisk karakter.

Hovedparten af kritikken var rettet mod TV 2s nye logo, blandt dem fra en seer, som fandt, at skrifttypen følte som ”logoernes svar på Comic Sans”.

Han havde syntes rigtig godt om det gamle logo, hvor linjerne passede sammen, ”det lignede bogstaver, men gav et udtryk af skarpt design, samhörighed og stil”.

”Det nye logo er til gengæld amatøragtigt og grimt. Designet ligner ikke rigtigt noget, de tre elementer er en lang krog, et u og en streg. Linjerne i enderne af elementerne går i hver sin retning, og er ikke matchet med linjerne i u'et. Der er ingen stil, bare en følelse af ”Det skal være blødere”, hed det i klagen, som blev sendt videre til TV 2 Design.

Næste fase af designændringer på TV 2 kom med ændringerne i Nyhedsafdelingens grafiske udtryk sidst i september.

En positiv effekt af ændringerne i den grafiske opsætning på TV 2 News var, at tekstblokke ikke længere støder sammen. Det har i årevis givet anledning til klager, når oversættelser stødte sammen med grafik i bunden af skærmen, men det er et overstået kapitel med det nye design.

Enkelte seere kritiserede de nye baggrundsfarver, blandt andet blev der udtrykt bekymring for, om de røde og mørke farver kunne genere farveblinde.

Til gengæld gav ændringen i størrelsen af bogstaverne i kravleteksten i bunden af skærmen anledning til adskillige klager fra seere, som beklagede sig over, at det ikke længere var muligt at læse nyhedsbåndet.

”Det ser smart ud med den lille ”bjælke”, men når man ikke kan læse teksten, så kan man lige så godt fjerne den! Vi er jo ikke børn allesammen, der sidder med næsen helt oppe i skærmen”, lød det i en klage fra en mandlig seer, som havde læst om den høje gennemsnitsalder blandt seerne på TV 2 News.

En anden seer klagede sin nød og fortalte, at hans kone ikke længere kunne læse den gule bjælke og uret nederst på skærmen.

”Please, lav den lidt større, så er jeg fri for at skulle sidde og læse den op for hende”, skrev han.

Resultatet af seernes tilbagemeldinger blev, at TV 2 News efter en uge valgte at justere skriftstørrelsen, så kravleteksten igen kan læses af de fleste.

Utilfredshed med live transmission af topfodbold på TV 2 Play

144 seere klagede i april til seernes redaktør over TV 2 Sportens beslutning om at sende fodboldkampen mellem FC Barcelona og Atletico Madrid live på TV 2 Play og ikke på enten TV 2 Sport eller TV 2 Sport X.

”Jeg må ærligt indrømme, at jeg er dybt chokeret over jeres prioritering denne dag. Til min meget store overraskelse, ser jeg, at I på TV 2 Sport sender noget badminton DM, og på TV 2 Sport X viser I en tenniskamp med Tsitipas og Alcaraz. Hvad er jeres overvejelser om dette eller mangel på samme”, spurgte en seer, mens andre krævede penge tilbage eller meddelte, at de havde opsagt deres abonnement.

I et svar til de mange utilfredse seere beklagede TV 2 Sporten, at det havde været nødvendigt at sende det spanske fodboldopgør på TV 2 Play og ikke på en af TV 2s lineære kanaler.

”Vi bestræber os altid på at gøre vores mange rettigheder tilgængelige for så mange af vores seere, men det er ikke altid muligt at få plads til det hele på en tv-kanal”, hed det i svaret fra TV 2 Sporten.

Redaktionen henviste i sit svar til, at TV 2 søndag den 23. april var kontraktligt forpligtet til at sende ikke færre end fire store sportsbegivenheder på lineære kanaler inden for samme tidsrum. Det drejede sig om cykelløbet Liège-Bastogne-Liège, ATP-finalen fra tennisturneringen i Barcelona, Hold-DM-finalen i badminton samt DM-finalen i ishockey.

Det blev tilføjet, at TV 2 ikke er kontraktligt forpligtet til – og heller ikke har lovet - at sende alle FC Barcelonas kampe på lineært tv.

”Tværtimod er det eneste, vi har lovet, at man kan se alt La Liga på TV 2 Play, hvis man har pakken, der hedder Favorit+Sport”, hed det i beklagelsen fra redaktionen på TV 2 Sporten.

Mia-drabssagen for retten

Flere seere klagede i begyndelsen af juni over det, de opfattede som en for intensiv dækning på TV 2 og TV 2 News af sagen om drabet på den 22-årige Mia Skadhauge Stevn i Nordjylland 6. februar 2022. Ud over den løbende nyhedsdækning bragte TV 2 News også programmet 'Bag forbrydelsen', hvor man gennemgik en del af de oplysninger, der blev fremlagt i retssagen.

”Jeg kan ikke forstå, hvordan det kan være i vores allesammens interesse, at I så indgående skal følge/svælge i mordet på Mia. Det er jo ikke i offentlighedens interesse - kun vores nysgerrighed”, skrev en kvindelig seer, som fandt, at hensynet til den dræbte, hendes familie og venner måtte vægte højere.

En mandlig seer fandt det ”ganske usmageligt, at I ikke på nogen måde respekterer de pårørende og deres oplevelser af, hvorledes TV 2 bare gerne vil score seere og klik på nyhedssiderne”.

"I TV 2s dækning er der begyndt at tegne sig en tendens, som er udbredt i USA. Alt skal pensles ud, i nyhederne advarer værten om grusomme billeder i en reportage. Så er det, at jeg ikke forstår, hvorfor de skal vises? Hvorfor så ikke bare lade være", spurgte han.

Andre spurgte, om TV 2 havde spurgt Mia Skadhauge Stevns familie, om hvordan de havde det med, "at alt, hvad der er overgået deres datter, skal udbasuneres i jeres nyheder med videre?"

I mine svar understregede jeg, at jeg havde forståelse for, at det kan virke meget overvældende med den intensive dækning af drabssagen fra Aalborg i TV 2 og flere andre medier.

Efter min vurdering var det imidlertid ikke i strid med TV 2s etiske retningslinjer at dække sagen i såvel TV 2 Nyhederne, på TV 2 News – herunder også i programmet 'Bag forbrydelsen' – samt med daglige retsreferater på tv2.dk.

Jeg henviste endvidere til Grundlovens § 65 stk. 1, hvor det hedder, at "i retsplejen gennemføres offentlighed og mundtlighed i videst muligt omfang."

"Formålet med dækningen er at give seerne en orientering om, hvad der foregår i retten, og hvordan anklager og forsvarer systematisk arbejder med at kortlægge sagen med henblik på, at retten kan fælde en dom", skrev jeg.

Jeg tilføjede, at det i et retssamfund er vigtigt, at borgerne ved, hvordan systemet fungerer, "og dækningen af en retssag af den pågældende karakter giver samtidig et indblik i skyggesiderne i vores samfund og i den menneskelige psyke".

Et tilpas detaljeret indblik i sagens forløb i retten kan endvidere være afgørende for, at seere og læsere forstår baggrunden for sagens udfald, og det kan have betydning i forhold til retsfølelsen. Det hører med i den samlede afvejning, at ofre for forbrydelser eller ulykker samt vidner og pårørende til de implicerede i henhold til Pressenævnets 'Vejledning om god Presseskik' "skal vises det størst mulige hensyn".

Jeg oplyste derudover, at TV 2 Nyhederne ifølge nyhedschefen var i løbende dialog med den dræbtes familie, og at man af hensyn til dem havde udeladt en række detaljer i dækningen, hvilket TV 2s kriminal- og retsmedarbejdere også gjorde opmærksom på i forbindelse med referater fra retsmøderne.

Samlet set fandt jeg derfor ikke grundlag for kritik af dækningen af drabssagen fra Aalborg.

Krimi-værtens "selfie-bommert"

I forbindelse med dækningen af drabssagen fra Aalborg klagede journalist og forfatter Bo Østlund 11. juni 2023 over et opslag på TV 2-journalist og kriminalvært Janni Pedersens side på et socialt medie.

"TV 2s udsendte kriminalmagasins-vært Janni Pedersen i smilende, privat feelgood-selfie på Instagram sammen med forsvarsadvokaten Mette Grith Stage torsdag aften under overskriften 'Fyraften' med solskins-emoji. Professionelt og respektfuldt over for de efterladte", spurgte Bo Østlund, som henviste til sin side på Facebook for yderligere omtale.

Opslaget på Bo Østlunds side på Facebook var på det tidspunkt liket af knap 90 personer, hvoraf 35 havde bidraget med fortrinsvis negative kommentarer.

I en anden klage skrev en kvindelig seer, at hun henvendte sig, da hun fandt det ”yderst underligt at Janni Pedersen inviterer forsvarsadvokat Mette Grith Stage på middag samt poster selfie, hvor de står og krammer med ”#fyraften”. Samtidig skal det ligne, at hun dækker sagen fra Aalborg helt objektivt”.

”Hvordan kan man dække en sag, hvor man tydeligvis hænger ud med en part i sagen i privaten? Hun gør tydeligvis intet for at skjule det”, hed det i klagen.

I mit svar til de to klagere erklærede jeg mig enig i, at det kan være problematisk, hvis en studievært lader sig fotografere under private omstændigheder med en part i forbindelse med en profileret retssag, som vedkommende dækker journalistisk.

TV 2s etiske retningslinjer indeholder ikke konkrete retningslinjer for, hvem man kan, og hvem man ikke kan lade sig fotografere med på Instagram.

Generelt kunne jeg dog henvise til en bestemmelse i de etiske retningslinjer, som fastslår, at medarbejdere på TV 2 og hos eksterne producenter skal ”være opmærksomme på ytringer i det offentlige rum, der - sammenholdt med ansættelsens karakter og synlighed - kan skabe begrundet usikkerhed om TV 2s upartiske og publicistiske udgangspunkt fri af partipolitiske, organisatoriske og kommercielle bindinger.”

”Det er dog vigtigt at understrege, at studieværter – som alle andre – har ytringsfrihed. Men det er også afgørende, at der ikke bør være berettiget tvivl om den journalistiske integritet”, konkluderede jeg med en tilføjelse om, at jeg med det udgangspunkt havde sendt sagen videre til TV 2s nyhedsdirektør, chefen for TV 2 News samt studievært Janni Pedersen, så de kunne drøfte spørgsmålet.

Janni Pedersen beklagede efterfølgende billedet, da hun – som hun skrev – godt kunne forstå, at det kunne se forkert ud. Samme budskab gav hun til Ekstra Bladet, som viderebragte undskyldningen under overskriften ”TV 2-profil i selfie-bommert: Lægger sig fladt ned”

Upassende bemærkning om afdød redigeret ud

Et satirisk indslag på TV 2 Echo om selvmord, som også indeholdt bemærkninger om en afdød offentligt kendt person, førte i slutningen af juli til en klage fra en seer, som var bekymret for, at den type omtale kunne have ”konsekvenser for unge mennesker at lytte til”. Klageren fandt det samtidig respektløst over for de efterladte at sende et indslag af den karakter på en af TV 2s kanaler.

”Jeg håber, I vil tage ovennævnte til efterretning og overveje at tage programmet af, inden for mange får set det. Jeg er bevidst om, at standup-komikere laver sjov med mange ting, og jeg holder normalt meget af konceptet, men dette er langt over strengen”, hed det i klagen.

TV 2 sletter i henhold til sine etiske retningslinjer som hovedregel ikke materiale, der har været udsendt, hvad enten det er på tv eller nettet. Det kan dog i helt særlige tilfælde komme på tale at fjerne indslag fra TV 2 Play og på TV 2s sider på sociale medier.

Programmet var produceret af et eksternt produktionsselskab, og det var først i september, at jeg kunne orientere klageren om, at jeg havde fået endelig besked fra redaktionen om, at man havde valgt at redigere den kritiserede sekvens ud, da den omtalte personfølsomme forhold. Redigeringen omfatter versionen på TV 2 Play samt hvis programmet genudsendes på tv.

”Stand up showet handler bl.a. om depression, psykiske sygdomme og selvmord, som efter TV 2s opfattelse er vigtige og alvorlige emner, som det er vigtigt at kunne snakke om og aftabuisere. Redaktionen har dog på baggrund af din henvendelse valgt at redigere i den sekvens af showet, der bliver en uheldig sammenkædning af selvmord og en personfølsom sag”, skrev jeg i mit svar på klagen.

Lauritz.com kørte videre på TV 2 Fri

Auktionshuset Lauritz.coms økonomiske nedtur og senere konkurs gav i sommeren 2023 anledning til utilfredshed hos en del TV 2-seere, som ikke kunne forstå, at man fortsatte med at sende udsendelser om en virksomhed, som havde givet mange af deres kunder økonomiske tab.

Firmaet medvirkede på TV 2 Fri i programmer som ’Fantastiske Fund’ og ’Fantastiske Hammerslag’, men også i programmer som ’Hvem byder bedst’, hvor den ene ejer, Mette Sundstrøm, deltog i rollen som ekspert.

”Hvor længe fortsætter I useriøst med at sende handelsudsendelser, hvori Lauritz.com vedvarende medvirker og reklamerer? Er det TV 2s seriøse mening, at en sådan virksomhed alene skal have positiv dækning af TV 2 - alt imens der arbejdes i rekonstruktion”, spurgte en seer 4. juli.

”Vi sidder faktisk og bliver ret forargede over, at I sender programmer stadigvæk med Mette Sundstrøm. Vi har personligt penge til gode hos hende, nøjagtigt som rigtig mange andre. Det er simpelthen ikke i orden”, hed det i en anden klage.

Redaktionen kunne ikke beslutte sig for, hvad man skulle gøre, så jeg kunne i første omgang kun henvise til, at TV 2 ikke har formelle regler, som forhindrer personer eller virksomheder i at medvirke i TV 2s udsendelser. Det var derfor udelukkende en redaktionel beslutning, om TV 2 skal tilbyde programmer med firmaet Lauritz.com, hvad enten det er på en af TV 2s kanaler eller på TV 2 Play.

”Det hører med i billedet, at TV 2 følger udviklingen og dækker sagen om Lauritz.com journalistisk i TV 2 Nyhederne, på TV 2 News samt på tv2.dk”, skrev jeg i de første klagesvar, idet jeg tilføjede, at jeg havde sendt klagerne videre til TV 2s kanalchef, så de kunne indgå i Programafdelingens overvejelser.

Midt i juli valgte Programafdelingen at fjerne programmer, som alene handlede om Lauritz.com.

I det nye svar hed det, at ”TV 2 tager ifølge TV 2 Kommunikation løbende stilling til hvilke programmer, der er på fladen”.

Fortsættelsen lød, at ”det er ikke planlagt at genudsende programmer, hvor man følger Lauritz.com. Det gælder blandt andet programmer som ’Fantastiske Hammerslag’. Der vil dog stadig være tilfælde af programmer, hvor en gæst eller ekspert fra Lauritz.com deltager, som det eksempelvis kan forekomme i ’Hvem byder bedst’.”

Uklar historie om tilskud til Ozempic

En nyhedshistorie om kraftigt stigende offentlige tilskud til medicin med Semaglutid – som er det aktive stof i diabetespræparatet Ozempic, men også i slankemidlet Wegovy, gav 9. august anledning til flere klager fra seere, som opfordrede TV 2 til at tjekke tallene.

På TV 2 News lød det fra morgenstunden, at:

”I 2023 forventer Danske Regioner at bruge 1,1 mia. kr. alene på tilskud til medicin med Semaglutid - som er det aktive stof i diabetesmedicinen Ozempic. Det er knap en fordobling i forhold til sidste år, hvor udgifterne til medicin med Semaglutid lå på 642 mio. kr. Ifølge flere sundhedsøkonomer kan de stigende udgifter betyde besparelser andre steder i sundhedsvæsnet.”

I 19 Nyhederne samme aften gik man skridtet videre og talte om, at ”diabetesmedicinen Ozempic ser ud til at blive en stor økonomisk belastning for skatteyderne”, idet antallet af danskere, som får medicinen, var ”eksploderet” i løbet af de seneste fem år. Ifølge regionerne ville regningen blive fordoblet og løbe op i 1,1 milliarder kroner i 2023, lød det i oplægget, som bebudede besparelser på andre områder.

I 21.30 Nyhederne var antallet af danskere, der tager diabetesmedicinen Ozempic, kort og godt ”eksploderet - og det i så høj grad, at det store forbrug nu ser ud til at blive en stor økonomisk belastning for skatteyderne. Sådan lyder advarslen i dag fra flere sundhedsøkonomer.”

Flere seere opfordrede dog allerede i løbet af dagen TV 2 til at gå regnestykket kritisk igennem, blandt dem en seer, som oplyste, at han selv havde fået Ozempic med positivt resultat.

”I glemmer helt, at der er mange mennesker, der helt slipper af med deres diabetes medicin, som er meget bekostelig! Jeg har selv tabt 50 kg. med Ozempic og er derved sluppet helt for at bruge insulin”, lød det i klagen.

”Det er en besparelse for samfundet på 3.000 kroner om måneden, og Ozempic koster 1.300 kroner om måneden! Dermed en stor samfundsbesparelse”, skrev han og tilføjede, at han ikke er den eneste, der sparer samfundet penge ved at bruge Ozempic.

En anden seer skrev, at hun fandt TV 2s indslag ”utrolig ensidigt”.

”Ingen cost-benefit-analyser. Hvad gør det ved økonomien på sigt, at folk taber sig? [...] Det er ingenlunde så simpelt som det bliver lagt ud til at være. Ret op og find den kritiske tilgang frem, tak”, hed det i klagen.

I mine svar 9. august om eftermiddagen skrev jeg i første omgang, at jeg havde sendt opfordringen til at gennemgå det samlede regnestykke i forbindelse med de offentlige tilskud til Ozempic videre til chefen for TV 2 News samt dagens chef på Nyhederne, så de kunne tjekke, om tallene holdt for en nærmere gennemgang.

Da der kom yderligere et par klager, valgte jeg selv at følge op på sagen og var i den forbindelse i kontakt med forskningschefen i Diabetesforeningen samt den pressemedarbejder fra Danske Regioner, som havde

haft kontakten med TV 2s journalist, hvilket jeg 22. august skrev til de ansvarlige chefer samt nyhedsdirektøren.

I Diabetesforeningen stod man uforstående over for, at der skulle have været en eksplosiv stigning i antallet af patienter, som får tilskud til Ozempic, Rybelsus eller Victoza, som er de eneste semaglutid-præparater, der udløser offentligt tilskud.

Ifølge Diabetesforeningen viste tal fra Sundhedsdatastyrelsen nemlig en nedgang i forbruget af de tre præparater fra 2022, hvor det samlede antal lå på godt 99.000 ordinationer.

"I 2023 ligger antallet af tilskudsberettigede ordinationer i Q1 på 88.500, så de opererer altså med en nedgang på lidt under 11.000 i forhold til sidste år. Til gengæld er der en kraftig stigning i ordinationer af Wegovy og Saxenda – men de to præparater, som er målrettet til fedmebehandling, giver **ikke** tilskud fra det offentlige", skrev jeg i min henvendelse til de tre chefer.

Alene for slankemidlet Wegovy – som altså ikke udløser tilskud – var der tale om en stigning fra 3.100 ordinationer i 2022 til 42.000 i første kvartal 2023.

Hos Danske Regioner kunne man ikke give noget klart svar på, hvad man byggede forventningen om højere udgifter til tilskudsberettigede semaglutid-præparater på. Pressemedarbejderen kaldte det i svaret til mig for en "lineær fremskrivning" fra 642 mio. kr. i 2022 til forventet 1,1 mia. i 2023.

I en mail til undertegnede blev det endvidere oplyst, at øjebliksbilledet per 1. august var, at cirka 87.000 patienter havde fået ordineret semaglutid-præparat med tilskud.

Tallet var ifølge Danske Regioner til sammenligning knap 79.000 i 2022. Pressemedarbejderen ville dog ikke afgøre, om en sådan stigning udgør en "eksplosion", som han skrev.

Det er uklart, om regionernes tal kun dækkede Ozempic, eller om de også indregnede Rybelsus og Victoza. De to sidstnævnte præparater tegnede sig ifølge Sundhedsdatastyrelsens tal for cirka 21.500 brugere i 2022, et tal som lige som Ozempic var faldet i Q1 i 2023.

"Det er en kompliceret sag, og jeg tør ikke med sikkerhed konkludere, hvad der er op og ned, men det undrer mig, at jeg i en sag af den karakter ikke får nogen tilbagemeldinger fra jer, om hvordan I ser på den", skrev jeg i min henvendelse til nyhedsdirektøren, chefen for TV 2 News og den chefredaktør, som havde vagten på dagen.

Jeg tilføjede, at det kunne bekymre mig, hvis redaktionen – efter at have fået tilsendt i hvert fald de to klager fra undertegnede - ikke havde regnet tallene igennem, inden man gik i luften i 19 og 21.30 Nyhederne samt på News med oplysninger om, at forbruget af Ozempic er "eksploderet".

"Hvis Sundhedsdatastyrelsen har ret i, at tendensen er faldende, holder historien formentlig ikke – medmindre der er kommet varige prisstigninger. Ifølge Diabetesforeningen er den pris, NOVO tager, dog den samme, så det er en indviklet historie", skrev jeg i min henvendelse til de ansvarlige for dækningen.

Politisk halssmykke i News & Co.

En kvindelig seer, der betegnede sig selv som dansk jøde, anmodede 13. september 2023 via mail TV 2s bestyrelse om svar på, hvordan en paneldeltager med dansk og palæstinensisk baggrund i programmet News & Co. kan få lov til at sidde to timer i primetime og "flashe sin politiske holdning i Israel-Palæstinakonflikten" samt hvilken politik TV 2 har, når det drejer sig om "bijouterie accessory".

"Jeg er stor fan af programmet News & Co., og alligevel har jeg en anke, for det klinger hult, når jeg ser og lytter Nadeen Aiche i News & Co. den 8. september 2023 udtale sig om polariseringen i Danmark, mens hun i to timer i primetime-TV flasher sit halssmykke, der symboliserer: 'From the River to the Sea, Palestine will be free'. Smykket er skabt til at betyde: Ingen Israel, ingen to-statsløsning", lød det i klagen.

Seeren havde i februar klaget til den ledende redaktør på News & Co., som svarede, at de medvirkende i programmet deltager som sig selv og ikke som repræsentanter for andet end dem, de er. TV 2 har ingen dresscode for eksterne medvirkende i programmer og bakker op om diversitet i både holdninger og påklædning.

Hertil svarede klageren, at hun på ingen måde anfægter diversiteten eller panelets holdninger, men at hun ikke kan se, "hvordan bijouterie accessory kommer ind under dresscode eller diversitet".

Da hun ikke hørte mere fra redaktøren, valgte hun i september at rejse spørgsmålet overfor TV 2s bestyrelse.

"Som dansk jøde opfordres jeg fra Mosaisk Trossamfunds side til ikke at bære jødiske religiøse symboler i det offentlige rum og ikke at komme på Nørrebro, hvis det på nogen måde kan afsløres, jeg har et jødisk tilhørsforhold", hed det i klagen fra kvinden, som tilføjede, at hun er under "24/7 bevogtning af politi/militær i Krystalgade og i Chabad Huset i København".

I mit svar til klageren oplyste jeg, at TV 2s bestyrelse har det overordnede ansvar for TV 2 Danmark A/S' drift, men træffer ikke afgørelse i konkrete sager vedrørende programindhold.

Som TV 2s uafhængige klageinstans under bestyrelsen var jeg derfor blevet anmodet af den administrerende direktør om at vurdere TV 2s praksis på området.

Jeg kunne på den baggrund konstatere, at TV 2s etiske retningslinjer ikke indeholder bestemmelser vedrørende eksterne medvirkendes påklædning eller brug af smykker, heller ikke som politiske eller religiøse symboler.

Det samme gælder 'Tilladelse til TV 2 DANMARK A/S til at udøve public serviceprogramvirksomhed 2019-2023', som sætter de overordnede rammevilkår for TV 2s programvirksomhed.

Public service-tilladelsen fastslår, at "TV 2 DANMARK A/S skal i det samlede programudbud tilbyde en bred samfundsmæssig dækning af Danmark og således afspejle den mangfoldighed af kultur, livsopfattelse og levevilkår, der er i de forskellige dele af landet."

Det tilføjes, at "TV 2 DANMARK A/S' programmer på TV 2 må ikke på nogen måde tilskynde til had på grund af race, køn, religion, nationalitet eller seksuel observans."

Grundlovens § 77 fastslår, at: "Enhver er berettiget til på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker, dog under ansvar for domstolene. Censur og andre forebyggende forholdsregler kan ingensinde på ny indføres."

En tilsvarende bestemmelse fremgår af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10 stk. 1, hvor det hedder, at: "Enhver har ret til ytringsfrihed. Denne ret omfatter meningsfrihed og frihed til at modtage eller meddele oplysninger eller tanker, uden indblanding fra offentlig myndighed og uden hensyn til landegrænser."

I artikel 14 fastslår Den Europæiske Menneskerettighedskonvention desuden, at: "Nydelsen af de i denne konvention anerkendte rettigheder og friheder skal sikres uden forskel på grund af køn, race, farve, sprog, religion, politisk eller anden overbevisning, national eller social oprindelse, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel eller ethvert andet forhold."

Samtidig kunne jeg oplyse, at TV 2 Danmark A/S udelukkende har regler for de ansattes påklædning. I personalehåndbogen hedder det, at "TV 2 er en politisk og religiøst neutral virksomhed. De medarbejdere, som fremtræder i tv, eller på anden måde i arbejdsmæssig sammenhæng er synlige, skal i deres beklædning være uden politiske eller religiøse islæt, budskaber eller symboler."

"TV 2 Danmark A/S har således relativt frie rammer for eksterne medvirkendes påklædning, hovedbeklædning eller smykker. Der er således heller ikke formelle hindringer for, at medlemmer af Mosaik Trossamfund kan vælge at bære eksempelvis jødiske religiøse symboler, når de deltager som eksterne medvirkende i et program som News & Co. på TV 2 News", skrev jeg i svaret.

Jeg tilføjede, at det dog i nogle tilfælde kan være journalistisk relevant at spørge ind til en medvirkendes påklædning eller valg af smykke, hvis det har særlig betydning for debatten i den pågældende udsendelse.

Det kunne efter min opfattelse være sket i News & Co. 8. september 2023, hvor Nadeen Aiche på linje med politisk kommentator Hans Engell slog til lyd for et forbud mod offentlig forhånelse af særligt betydningsfulde religiøse symboler, herunder afbrænding af koranen.

"I den kontekst kunne det have været relevant at rejse spørgsmålet også om andre, stærkt ladede religiøse eller som i dette tilfælde politiske symboler i det offentlige rum, hvis man fandt det væsentligt for debatten", skrev jeg og tilføjede, at når man som ekstern medvirkende vælger at møde op i studiet iført tøj eller smykker med tydelig symbolværdi, "må man leve med, at man selv kan ende som en del af debatten og blive udfordret på sine synspunkter".

Det er imidlertid redaktørens ret at vinkle og prioritere stoffet ud fra både journalistiske og praktiske kriterier, og på den baggrund måtte min konklusion være, at jeg ikke havde grundlag for at kritisere, at Nadeen Aiches halssmykke ikke var blevet inddraget i den pågældende debat om koranafbrænding.

Fejl i indslag om havisen

I et indslag om klimaforandringer forklarede TV 2s vejr vært Peter Tanev 26. september 2023 i programmet News & Co, om nye amerikanske målinger, som endnu en gang dokumenterer, at havisen omkring Antarktis synes at være i tilbagegang som følge af stigende globale temperaturer.

Vejrværten tilføjede, at havisen var nogenlunde stabil frem til 2016, men siden da er afsmeltningen tiltaget, så der aktuelt mangler omkring 1,7 millioner kvadratkilometer havis. Det medfører, at Albedo-effekten aftager, så der optages mere energi fra solen i det mørke havvand.

Indslaget resulterede i en klage til seernes redaktør, da Peter Tanev rundede af med en forklaring om, at "tipping point er, hvis kurven bliver ved med at falde, så har vi en forventelig havvandsstigning på 2 til 3 meter inden for de næste 50 til 70 år, og så har vi virkelig udfordringer rundt omkring på kloden".

"Jeg har lige set News & Co., hvor Peter Tanev fortæller, at havisen ved Antarktis smelter og det vil forårsage oversvømmelser, fordi havet ville stige med 2-3 m på grund af smeltende havis. Smeltende havis får ikke vandet til at stige", hed det i klagen fra et medlem af Facebookgruppen 'Klimarealisme', der – som det hedder på gruppens side - "debatterer klimaet ud fra viden, fakta og med respekt for den videnskabelige metode".

"I modsætning til havis så fører smeltende indlandsis til stigninger i havet. Nu er det så heldigt, at indlandsisen smelter mindre end tidligere", skrev klageren, som havde vedhæftet sin mail en opgørelse over nedgangen i samlet massetab af indlandsis i perioden 2013-2023 i forhold til den foregående periode fra 2001-2012.

Peter Tanev beklagede selv i et svar til klager 6. oktober, at det var en fejl, at han ikke havde fået nævnt, at det først får konsekvenser for vandstandsstigningen, når landisen begynder at smelte.

Efter min opfattelse var der også behov for en rettelse i programmet, da der var tale om et udsagn om en meget betydelig, mulig stigning i havniveauet, som var set af en del seere i News & Co.

Det fremgår af TV 2s etiske retningslinjer, at en berigtigelse "skal foretages i en sådan form, at læserne, lytterne eller seerne får klar mulighed for at blive opmærksom på berigtigelsen".

Det fremgår endvidere af TV 2 Etik, at det er TV 2s politik, at "rettelser skal være tydelige."

Chefredaktionen afviste at bringe en rettelse i programmet, da man opfattede det som en detalje, at det ikke blev nævnt, at der var tale om indlandsis og ikke havis.

Skarpt ordvalg om politiet i 'Presselogen'

En seer klagede 28. september 2023 til seernes redaktør over en udtalelse i det ugentlige mediemagasin 'Presselogen' på TV 2 News, efter at han forgæves havde forsøgt at indbringe sin klage for Pressenævnet.

Baggrunden var, at TV 2s nyhedsdirektør Ulla Pors Nielsen i et indslag 24. september om anholdelsen af chefredaktør Adam Dyrvig Tatt fra webmediet Danwatch ud for Christiania i København havde sagt, at politiet "havde ret til at overfalde folk".

"Politiet overfalder ikke folk men har ret til at bruge magt, knipler, peberspray, våben mm, men ikke ret til at overfalde folk", skrev klageren, som fandt udtalelsen så grænseoverskridende, at den burde udløse et dementi.

I mit svar 29. september anførte jeg, at politiet i forhold til lovgivningen ganske rigtigt har ret til fornøden magtanvendelse, et såkaldt "voldsmonopol", som kan tages i anvendelse hvis borgere eksempelvis modsætter sig anholdelse, sådan som det angiveligt var sket i sagen om den 43-årige chefredaktør.

Jeg tilføjede, at det i 'Presseløgen' blev kommenteret af TV 2s nyhedsdirektør Ulla Pors Nielsen, som ordret sagde, at "de ypperste magthavere er dem, der ligefrem kan tillade sig at overfalde folk på gaden, det er politiet, og når de gør det så åbenlyst, som de gør her, så skal vi selvfølgelig også se på, at det ser meget voldsomt ud. Den historie, synes jeg, er fuldstændig berettiget at lave".

Ulla Pors Nielsen kom med en tilføjelse, som det ikke var muligt at høre i udsendelsen, da hun blev afbrudt, men hun konkluderede selv om sit ordvalg, at det, "at jeg siger det ord, ændrer ikke på, hvad mediernes opgave er".

Ulla Pors Niensens bemærkninger faldt i en tv-debat med Venstres daværende retsordfører Morten Dahlin om mediernes dækning af politiets anholdelse af Adam Dyrvig Tatt.

Ulla Pors Nielsen medvirkede ikke i udsendelsen som journalist, men som nyhedsdirektør og debattør, og hendes udtalelser skulle efter min vurdering ses som en kommentar, der er beskyttet af Grundlovens bestemmelser om ytringsfrihed.

Det hørte med i min vurdering, at nyhedsdirektørens udtalelser i 'Presseløgen' blev imødegået af Venstres repræsentant, som fik rig lejlighed for at redegøre for sine synspunkter på sagen og herunder også nyhedsdirektørens ordvalg. På den baggrund fandt jeg ikke grundlag for kritik af udtalelsen.

Da Claus Hjort Frederiksen blev overrasket i 'Lippert'

En af TV 2s politiske fædre klagede 1. november 2023 til seernes redaktør. Det var den tidligere radikale medieordfører, energiminister og senere TV 2-bestyrelsesformand Jens Bilgrav-Nielsen, som undrede sig over et indslag i interviewprogrammet 'Lippert' på TV 2 News samme dag.

"Det virker utroværdigt, når det i 'Lippert' live under et interview med Claus Hjort Frederiksen meddeles, at Hjorts advokat netop har ringet til Lippert og meddelt, at sagen mod Hjort er frafaldet" lød det i klagen fra Jens Bilgrav-Nielsen.

"Claus Hjort virker ikke særlig overrasket, og mon ikke han som den første, allerede før udsendelsen, var blevet ringet op af advokaten? Ellers må almindelig advokatetik være overtrådt på det groveste", tilføjede Jens Bilgrav-Nielsen.

I mit svar oplyste jeg, at jeg havde forelagt hans kritik for TV 2 News-chef Anne Mette Svane samt Tine Bendix, der var redaktør på 'Lippert' med tidligere forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen den 1. november 2023. Jeg tilføjede, at jeg i forbindelse med sagen endvidere havde været i dialog med Anklagemyndighedens pressekontor, da jeg også selv ønskede at tjekke sagen.

Redaktøren for 'Lippert' oplyste i sit svar til mig, at redaktionen ikke kendte Anklagemyndighedens beslutning om påtaleopgivelse i sagen mod Claus Hjort Frederiksen, da udsendelsen gik i luften kl. 14.

Claus Hjort Frederiksen havde heller ikke hørt noget, da han kort forinden mødte op i studiet hos TV 2 på Teglholmen i København.

Der havde dog allerede dagen forinden været forlydender i journalistkredse om, at der kunne være en beslutning på vej, hvilket i øvrigt ikke var overraskende set i lyset af Højesterets afgørelse den foregående fredag om, at en sag mod tidligere chef for Forsvarets Efterretningstjeneste, Lars Findsen, tidligere finans- og forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen og en 63-årig tidligere FE-medarbejder skulle føres for delvist åbne døre.

Anklagemyndigheden bekræftede i den forbindelse over for mig, at man dagen før beslutningen om at opgive påtalen fik en række henvendelser fra medier, som var interesserede i, hvordan myndigheden ville reagere på kendelsen i Højesteret.

Ifølge redaktørens forklaring fik redaktionen på 'Lippert' umiddelbart før udsendelsen 1. november et tip om, at der "ville komme noget" efter kl. 14, men direkte adspurgt af studieværten oplyste Claus Hjort Frederiksen – også lige før udsendelsen - at han ikke havde hørt noget, heller ikke fra sin advokat, som var på rejse i udlandet.

Mens udsendelsen gik i gang, kontaktede redaktøren TV 2s retsmedarbejder, som det lykkedes at komme i forbindelse med advokat René Offersen, som oplyste, at han netop havde fået besked om påtaleopgivelsen fra Anklagemyndigheden. Direkte adspurgt gik Offersen med til, at det måtte fortælles til Claus Hjort Frederiksen med det samme.

Nyheden blev derfor offentliggjort på TV 2 News kl. 14.13.30, da studievært Søren Lippert orienterede Claus Hjort Frederiksen om, at sagen var droppet. Anklagemyndighedens beslutning blev derefter omtalt på Ritzau kl. 14.18.

Nogenlunde samtidig udsendte Anklagemyndigheden en pressemeddelelse til medierne vedrørende alle tre sager om påtaleopgivelse, og den blev citeret i 'Lippert' kl. 14.28 og på Ritzau kl. 14.30.

"Som du kan se af ovenstående, havde ikke blot TV 2, men også andre medier i dagene op til 'Lippert' udvist interesse for, hvordan Anklagemyndigheden ville reagere på Højesterets kendelse", skrev jeg i svaret til Jens Bilgrav-Nielsen.

Jeg tilføjede, at selv om der havde været en forventning om, at der "ville komme noget", så havde jeg ikke grund til at betvivle redaktørens forklaring, som ifølge hendes oplysninger til mig også kunne underbygges af sms-korrespondancen mellem TV 2s retsmedarbejder og advokat René Offersen.

"Min konklusion er derfor, at nyheden om, at sagen mod Hjort Frederiksen var opgivet, efter alt at dømme ikke har været kendt af sagens hovedperson, før han fik den overbragt i den direkte udsendelse på TV 2. Om Offersen så har overtrådt almindelig advokatetik, er formentlig en sag mellem ham og hans klient", skrev jeg i svaret til Jens Bilgrav-Nielsen.

Klage over artikel om Israel-Hamas-konfliktens hovedpersoner

Artiklen 'Hvem er hovedpersonerne i konflikten mellem Israel og palæstinenserne?', som blev offentliggjort på tv2.dk 7. november 2023, udløste en klage fra redaktøren af et pro-israelsk website. Ud over de vigtigste aktører på palæstinensisk side tegnede artiklen i kort form også et portræt af Israels premierminister Benjamin Netanyahu og to af hans ministre.

I klagen, som var omfattende, kritiserede redaktøren TV 2s baggrundsartikel for at indeholde en række oplysninger, "som er enten ukorrekte eller urimeligt misvisende".

"Overordnet bliver de udemokratiske palæstinensiske ærketerrorister nusset blidt med fløjlshandsken, mens der begås politisk karaktermord på den demokratisk valgte israelske premierminister, og Israel indirekte anklages for apartheid", lød det videre i klagen til journalisten.

Et afsnit om, at den palæstinensiske præsident "Mahmoud Abbas støttede ikke terrorangrebet mod Israel 7. oktober, og han har fordømt 'praksis med drab på civile på begge sider' og desuden fordømt Israels totale blokade af Gaza", blev betegnet som misvisende.

Klageren mente, at "det vil være mere korrekt at skrive, at Abbas overfor det internationale samfund har taget afstand fra angreb på civile, men så dernæst notere hans og selvstyrets egen støtte til terror".

Punkt nummer 2 handlede om formuleringen om, at "på den anden side af konflikten står Israel, hvor regeringen er demokratisk valgt blandt de borgere, der har stemmeret - hvilket de statsløse palæstinensere ikke har."

Det udsagn er for upræcist, og lugter lidt af en apartheid-anklage, mente klager, som blandt andet fandt det uklart, hvilke "statsløse palæstinensere", der refereres til.

"Udsagnet bør laves om, så det ikke påstås, at der er "borgere" i Israel uden stemmeret. For TV 2 mener vel ikke, at selvstyremråderne er en del af Israel?", lød det i klagen.

En sætning om, at "Israels premierminister, Benjamin Netanyahu, fra partiet Likud er kendt for at føre en hård linje imod palæstinenserne", blev i klagen betegnet som et "mærkeligt, udokumenteret politisk karaktermord".

Endelig fandt klageren, at det var "underligt" at inkludere de to højreorienterede israelske politikere, Itamar Ben-Gvir og Bezalel Smotrich, blandt "hovedpersonerne i konflikten mellem Israel og palæstinenserne."

Klagen blev i første omgang besvaret af journalisten, som fastholdt, at den palæstinensiske præsident Mahmoud Abbas under et besøg hos Jordans konge Abdulla II 12. oktober ifølge det palæstinensiske nyhedsbureau Wafa erklærede, at "vi fordømmer praksis med at dræbe civile eller misbruge dem på begge sider, fordi det strider mod moral, religion og international lov."

I en telefonsamtale med Venezuelas præsident Nicolás Maduro erklærede Mahmoud Abbas tre dage senere, at Hamas' "politik og handlinger repræsenterer ikke det palæstinensiske folk".

I sit svar på klagen oplyste journalisten om spørgsmålet om statsløse palæstinensere uden stemmeret, at sætningen egentlig var et forsøg på at forklare en kompliceret problemstilling ganske kort, idet der, som han

anførte, bor omkring 300.000 palæstinensere i den israelsk besatte del af Østjerusalem, og at disse er uden stemmeret i nationale valg.

”Det kunne muligvis være forklaret mere præcist, men blandt andet Jerusalem Institute opgør antallet af ”arab residents” til 366.800, hvoraf 353.800 er muslimer og 12.900 er kristne”, skrev jeg i mit efterfølgende svar til redaktøren af det pro-israelske website, idet jeg tilføjede, at det retfærdigvis skal siges, at en del af disse arabiske indbyggere har stemmeret.

Som svar på anklagen om et ”mærkeligt, udokumenteret politisk karaktermord” på premierminister Benjamin Netanyahu, som ifølge TV 2s artikel ”er kendt for at føre en hård linje mod palæstinenserne”, havde journalisten vedhæftet sit svar tre links til artikler fra Associated Press, britiske BBC og den amerikanske avis Washington Post med eksempler på, at Netanyahu beskrives som en ”hardliner”.

I mit efterfølgende svar til klageren tilføjede jeg, at det efter min vurdering hører med i billedet, at der i adskillige måneder – også før terrorangrebet 7. oktober - har været omfattende protester i Israel mod Netanyahus politik.

”Efter min opfattelse er der fuld dækning for udsagnet om, at ”Benjamin Netanyahu [...] er kendt for at føre en hård linje imod palæstinenserne”, skrev jeg.

For så vidt angår omtalen af to ministre anførte jeg, at den ene er finansminister og den anden er minister for national sikkerhed, men under alle omstændigheder er valget af ”hovedpersoner” placeret under redaktørens ret til at vinkle og prioritere stoffet.

Efter klagerens opfattelse har de to politikere imidlertid meget lidt reel indflydelse, ligesom han mente, at den reelle stopklods for fred med Israel er Hamas.

I mit endelige svar skrev jeg, at efter min opfattelse var spørgsmålet om, hvorvidt sikkerhedsministeren ”af mange” bliver set som ”en stopklods for fred mellem Israel og Hamas på grund af hans totale afvisning af, at palæstinenserne får deres egen stat” en journalistisk vurdering, som lå inden for rammerne af ytringsfriheden.

Jeg fandt derfor, at TV 2s artikel var et forsøg på at fremstille en kompliceret problemstilling på en overskuelig måde – og på begrænset plads.

”Samlet set finder jeg derfor ikke anledning til kritik af artiklen”, skrev jeg i mit svar på klagen.

Artikel om israelske beskyldninger førte til 400 klager

TV 2 bragte 22. december 2023 artiklen ’Israel påstår at Hamas-leder er i Danmark’ på tv2.dk om, at et medlem af den israelske regering i en mail til ministeriet havde advaret sin danske kollega, indenrigs- og sundhedsminister Sophie Løhde, om, at Hussein El-Khodr, der er imam i Slagelse, angiveligt indtager en ledende rolle i Hamas. Historien blev desuden bragt på TV 2 News og i 19 Nyhederne den 23. december.

Artiklen indeholdt blandt andet billeder af et møde mellem Hussein El-Khodr og Ismail Haniyeh – Hamas-bevægelsens politiske leder – lige som der var kopi af opslag fra imamens side på Facebook samt et foto fra et interview med ham på den Hamas-ledede tv-kanal Al-Aqsa.

Hussein El-Khodr var inden offentliggørelsen blevet forelagt de israelske beskyldninger, som han i artiklen afviser og svarer detaljeret på, lige som hans afvisning blev fremhævet i indslagene på TV 2 og TV 2 News. I artiklen medvirker også tre terroreksperter, som forholder sig kritisk til sagen.

Artiklen førte i dagene efter offentliggørelsen 22. december til knap 400 enslydende klager fra læsere, som "finder det uacceptabelt, at I har offentliggjort oplysninger uden tilstrækkelige belæg og hænger en person ud uden dokumentation", som det hed i klagen.

Det hed endvidere, at "dette skaber ikke kun et fejltagtigt billede, men kan også have alvorlige konsekvenser for vedkommendes omdømme. Vedkommende er muligvis endnu ikke sigtet for noget, eller bliver måske aldrig sigtet. Hvor er princippet om, at man er uskyldig indtil det modsatte, er bevist?"

Klagerne fandt det desuden alvorligt, at TV 2 havde viderebragt information om en formodet farlig person uden at kontakte PET først.

Klagen var stilet til TV 2, og efter aftale med TV 2s administrerende direktør forelagde jeg i første omgang klagerne for chefredaktør Jakob Vissing fra TV 2s udlandsredaktion samt den redaktionschef, som på dagen havde det overordnede redaktionelle ansvar for beslutningen om at omtale de israelske beskyldninger mod imam Hussein El-Khodr, som bor i Slagelse.

På spørgsmålet om, hvorfor TV 2 valgte at bringe historien, skrev de to i deres svar til undertegnede, at TV 2 Nyhederne vurderer, at det er af klar offentlig interesse og journalistisk relevant, når et israelsk ministerium sender en henvendelse til den danske indenrigsminister i en åben mail, hvor de advarer generelt om antisemitisme og specifikt om en Hamas-leder på dansk jord.

"Af samme grund mener vi, at det er påkrævet at lave en grundig undersøgelse af påstandene i henvendelsen samt udforske myndighedernes ageren i den sammenhæng", skrev redaktionschefen og chefredaktøren i deres svar.

"Som alle tre eksperter siger i artiklen, vil advarsler af den karakter normalt gå direkte til de danske efterretningstjenester, og dermed fortæller den om en særdeles usædvanlig ageren fra Israels side – en ageren, som en af eksperterne udlægger som et forsøg fra Israels side på at påvirke den danske befolkning", tilføjede de.

Det fremgik endvidere, at TV 2 til brug for artiklen har bedt de tre eksperter om at vurdere de oplysninger, som i mailen fra det israelske ministerium fremlægges som dokumentation for, at Hussein El-Khodr skulle være leder af Hamas i Danmark.

"Og som det tydeligt fremgår, vurderer samtlige eksperter, at intet i mailen beviser påstanden. Sammenholdt med svaret på det første spørgsmål, gør det historien endnu mere relevant", skrev redaktionschefen og chefredaktøren.

Når TV 2 valgte at bringe Hussein El-Khodrs navn, skyldes det, at TV 2 i henhold til de presseetiske regler har en forpligtelse til at forelægge beskyldninger for den anklagede part.

"I denne sag vurderede vi, at Hussein El-Khodrs navn alligevel ville komme frem – alle ville kunne få udleveret mailen via aktindsigt. Vi gav derfor Hussein El-Khodr mulighed for at svare indgående på alle Israels anklagepunkter", skrev de to redaktører.

På spørgsmålet om, hvorfor TV 2 ikke sendte den israelske ministers mail videre til Politiets Efterretningstjeneste, henviste redaktionschefen og chefredaktøren til, at henvendelsen ifølge Justitsministeriet allerede er sendt videre til PET, hvilket også er oplyst i TV 2s artikel.

Jeg er som seernes redaktør principielt enig med TV 2 i, at det har væsentlig offentlig interesse, når en israelsk minister skriftligt advarer sin danske kollega om, at en imam i Danmark angiveligt har en aktiv rolle i den militante islamistiske bevægelse Hamas. Organisationen har været på EU's terrorliste siden 2001 og stod bag terrorangrebet i Israel 7. oktober 2023.

Det hører med i billedet, at hverken indenrigs- og sundhedsminister Sophie Løhde, som mailen var sendt til, eller Politiets Efterretningstjeneste, som ifølge Justitsministeriet er orienteret om sagen, har ønsket at kommentere de israelske oplysninger over for TV 2.

Det fremgår af TV 2s etiske retningslinjer, at TV 2 altid undersøger en sag så grundigt som muligt. TV 2 baserer sig som hovedregel ikke på en enkelt kilde og sikrer altid, at de personer, som en sag drejer sig om, har mulighed for at få deres synspunkt frem.

Det er i overensstemmelse med TV 2s etiske retningslinjer, når redaktionen har forelagt oplysningerne fra den israelske ministers mail for imamen, lige som man har anmodet tre terror eksperter om at forholde sig til henvendelsen fra den israelske minister.

Det fremgår desuden af TV 2s etiske retningslinjer, at der ifølge 'De vejledende regler for god presseskik' bør udvises kritik over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt.

Af den årsag blev der i artiklen også rejst relevant tvivl om den israelske ministers eventuelle motiver for at advare sin danske kollega.

"Det er en kompliceret sag, hvor der ikke kan drages nogen konklusion, og en række spørgsmål forbliver ubesvarede", skrev jeg i svaret til de knap 400 klagere, idet jeg tilføjede, at der efter min vurdering var tale om en saglig fremstilling, hvor begge parter synspunkter kommer til orde, "lige som der udvises kritik over for såvel den ene som den anden side".

På den baggrund fandt jeg derfor ikke grundlag for at udtale kritik af artiklen 'Israel påstår at Hamas-leder er i Danmark' eller indslagene om sagen på TV 2 og TV 2 News 23. december 2023.

LARS BENNIKE, 14.01.2024

Bilag:

Omfang af seerhenvendelser

I overensstemmelse med bestemmelserne i TV 2s public service-tilladelse om at overvåge TV 2 DANMARK A/S' behandling af henvendelser fra seere har TV 2 og seernes redaktør i samarbejde med TV 2s tekniske afdeling fortsat arbejdet med at foretage en løbende registrering af henvendelser, herunder klager over TV 2 DANMARK A/S' virksomhed.

TV 2 håndterer og opbevarer henvendelser i henhold til reglerne i EU's persondataforordning GDPR (General Data Protection Regulation), som trådte i kraft 25. maj 2018.

Hovedparten af alle henvendelser til TV 2 foregår via mails. Ifølge den elektroniske registrering har TV 2 således via de vigtigste offentlige TV 2-mailadresser modtaget og kategoriseret 19.796 mailhenvendelser fra seere og brugere i 2023. Det er i forhold til 2022 et fald på godt 5.000 mails.

Dertil kommer ansøgninger, som ikke registreres i henhold til persondataforordningen, samt et stort antal pressemeddelelser samt spammails, som ikke længere indgår i registreringen.

Seernes redaktør modtog i 2023 knap 9.300 henvendelser med forespørgsler, kommentarer, kritik og klager via sin officielle mailadresse. Det ligger på linje med 2022, hvor seernes redaktør modtog lidt over 9.350 henvendelser. Dertil kommer en række henvendelser til redaktørens personlige mailadresse.

En række af disse henvendelser er i overensstemmelse med proceduren sendt videre til besvarelse i TV 2s afdelinger, og derefter er nogle af dem vendt tilbage til behandling hos seernes redaktør. I andre tilfælde er henvendelser stilet direkte til seernes redaktør med anmodning om en vurdering.

Som følge af tekniske problemer er seerhenvendelser sendt direkte til seernes redaktør først blevet kategoriseret fra april og resten af året.

Af de 19.796 henvendelser til både TV 2 og seernes redaktør, som blev kategoriseret, fordeler tallene sig således:

7.348 e-mails med kritik/kommentarer, 4.831 forslag, 4.820 spørgsmål, 1.077 klager, 779 henvendelser om fejl, 476 om sprog- og stavefejl, 324 mails indeholdt ros mens 66 henvendelser var anmodning om afindeksering/anonymisering. Dertil kommer 75 ikke kategoriserede mails.

Det største tema for henvendelser til TV 2 Nyhederne var i 2023 krigen i Ukraine og fra oktober tillige krigen mellem Israel og Hamas.

Et andet tilbagevendende tema var TV 2s nye grafiske udtryk, hvor især beslutningen om at mindske størrelsen på den såkaldte kravletekst på TV 2 News gav anledning til mange henvendelser. Størrelsen på bogstaverne blev som konsekvens af de mange henvendelser efterfølgende reguleret.

Programmer som 'Vild med dans', 'X Factor', 'Knæk Cancer', julekalenderen 'Valdes Jul' samt dokumentarprogrammet 'Operation X' gav også hver især anledning til op til flere hundrede henvendelser.

Et enkelt 'Operation X'-program om stutteriet Helgstrand Dressage var genstand for knap 50 seermails. Tilsvarende medførte afsløringen i Go' aften Danmark af resultatet i serien 'Ført til Verdens ende' over 100 klager til TV 2 og seernes redaktør.

En ny tendens i henvendelser til TV 2 Sporten er, at der efterlyses flere kampe med kvinder i f.eks. fodbold og håndbold. Nogle seere ønsker, at 'Tour de France Femmes' dækkes på samme niveau som mændenes.

Tendensen underbygges af, at seertal for VM i håndbold for kvinder i december viste en flot tilslutning til denne sportsgren. De danske håndboldkvinders kampe blev således set live af gennemsnitligt 1.045.000 seere og en share på 69 procent på TV 2 og TV 2 Play, mens det tilsvarende tal for håndboldherrernes VM i starten af året landede på gennemsnitligt 1.306.000 live-seere og en share på 67 procent.

TV 2 Kundecenter behandlede i 2023 ifølge den elektroniske registrering 192.263 henvendelser, hvilket er et fald på ca. 7% i forhold til året før.

Fordelingen i de fem vigtigste kategorier af henvendelser så således ud:

1. Betaling (21%)
2. Abonnements opsætning (17%)
3. Teknisk opsætning (13%)
4. Opsigelse (12%)
5. Tekniske problemer (11%)

Ventetiden på de forskellige indgange til Kundecenteret var i gennemsnit: Samtale 91 sekunder, chat 15 sekunder og svar via mail/web 7 min.

TV 2 har i en årrække modereret debatten på sociale medier, og TV 2 Nyhedernes i alt syv sider på Facebook og Instagram modtog i 2023 omkring 4 millioner kommentarer, hvilket er et fald på 33 procent i forhold til 2022, hvor det samlede antal kommentarer lå på lidt over 6 millioner kommentarer.

Moderatorerne tog i årets løb aktivt stilling til 700.000 kommentarer, som blev læst og vurderet. Det er en nedgang på 120.000 kommentarer i forhold til det foregående år.

Et mindre antal sager førte til, at moderatorerne valgte at slette kommentarer, som ikke levede op til kravene om 'god tone', ligesom enkelte debattører blev blokeret i en periode for overtrædelse af debatreglerne.